

Faculty of Cognitive Science and Human Development

**PERSEPSI PELAJAR MENGENAI KEBERKESANAN
PEMBELAJARAN DALAM TALIAN DI UNIMAS**

Azizah Binti Ripin

**Kota Samarahan
2003**

LB
1028.5
A995
2003

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : Persepsi Pelajar Mengenai Keberkesanan Pembelajaran Dalam Talian di Unimas

SESI PENGAJIAN: Nov 2000

Saya AZIZAH BINTI RIPIN

mengaku membenarkan tesis * ini disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hakmilik Universiti Malaysia Sarawak.
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi
5. ** sila tandakan (✓)

☐

SULIT

(mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau Kepentingan seperti terkandung di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

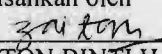
TERHAD

(mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi / badan di mana penyelidikan dijalankan)

☐

TIDAK TERHAD

(AZIZAH BINTI RIPIN)

Disahkan oleh

(CIK ZAITON BINTI HASSAN)

Alamat Tetap:
Lot 1150 Kg. Pak Makyong,
16700 Pasir Puteh,
Kelantan.

Tarikh : 22 Nov 2003

Tarikh : 22 Nov 2003

Catatan: *Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda
*Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD

Tiada subjek

P.KHIDMAT MAKLUMAT AKADEMIK
UNIMAS

0000120199

PERSEPSI PELAJAR MENGENAI KEBERKESANAN PEMBELAJARAN DALAM
TALIAN DI UNIMAS

Oleh

Azizah Binti Ripin

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk Ijazah Sarjana Muda dengan Kepujian
(Pembangunan Sumber Manusia) Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia
Universiti Malaysia Sarawak

Projek bertajuk 'Persepsi Pelajar Mengenai Keberkesanan Pembelajaran Dalam Talian di Unimas' ini disediakan oleh Azizah Binti Ripin dan telah diserahkan kepada Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah sarjana Muda Sains dengan Kepujian (Pembangunan Sumber Manusia).

Diterima untuk diperiksa oleh:

.....
Cik Zaiton Binti Hassan

Tarikh

PENGHARGAAN

Dengan lafaz syukur alhamdulillah terhadap kurniaan Ilahi, ingin saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan terima kasih kepada En. Abang Ekhsan bin Abang Othman di atas kesudian beliau menerima diri saya sebagai warga FSKPM.

Tidak lupa juga jutaan terima kasih saya kepada Cik Zaiton Binti Hassan selaku Penyelia Projek Tahun Akhir yang juga merupakan mentor saya. Tiada ucapan bagi menggambarkan betapa tekunnya beliau dalam memberikan bimbingan serta tunjuk ajar kepada saya serta teman seperjuangan lain. Semangat yang ditunjukkan oleh beliau dalam mencurahkan segala ilmu pengetahuan, telah berjaya menghasilkan projek ini. Terima kasih yang tidak terhingga buat Cik Zaiton. Tanpa anda siapalah saya di bumi Unimas ini.

Seterusnya saya ingin merakamkan ribuan terima kasih kepada ahli keluarga yang banyak memberi dorongan dan sokongan kepada saya selama di Unimas ini terutamanya kepada ibunda dan suami tersayang serta ahli keluarga yang lain. Dorongan dan bantuan dari mereka mendatangkan semangat kepada saya untuk menyaipkan projek ini.

Sekalung penghargaan juga saya ucapkan kepada semua pensyarah. Tidak lupa juga ucapan ribuan terima kasih buat teman-teman seperjuangan khasnya pelajar HRDambilan November, yang telah banyak membantu dalam menyumbangkan buah fikiran bagi menyiapkan projek ini. Terima kasih di atas jasa teman-teman sekalian. Gurauan anda semua akan tetap disimpul rapi sebagai tanda abadi pada masa akan datang.

Buat semua staf FSKPM yang sentiasa memberikan khidmat yang terbaik kepada diri ini serta teman-teman seperjuangan sepanjang kemasukan diri ini ke Unimas khususnya FSKPM, terima kasih diucapkan. Terima kasih sekali lagi di atas kemesraan dan budi baik anda semua.

Terima kasih.

JADUAL KANDUNGAN

Penghargaan	iii
Jadual kandungan	iv-v
Senarai Gambarajah	vi
Senarai Jadual	vii
Abstrak	viii
<i>Abstrak</i>	xi
1. Pendahuluan	
1.0 Pengenalan	1-2
1.1 Latar Belakang Kajian	2-3
1.2 Kenyataan Masalah	3
1.3 Objektif Kajian	3
1.3.1 Objektif Umum	3
1.3.2 Objektif Khusus	3
1.4 Kerangka Konseptual	4
1.5 Hipotesis Kajian	4
1.6 Kepentingan Kajian	4-5
1.7 Definisi Istilah	5-7
1.8 Limitasi Kajian	7
2. Sorotan Kajian Lepas	
1.0 Pengenalan	8
2.1 Pembelajaran	8
2.2 Perbezaan di antara pembelajaran dalam talian dan pembelajaran secara tradisional	11
2.3 Keberkesanan pembelajaran dalam talian	12
2.3.1 Prestasi pelajar	12
2.3.2 Kepuasan pelajar	13
2.3.3 Maklumat yang lengkap	14
2.4 Motivasi dan keberkesanan pembelajaran dalam talian	15
2.5 Sikap dan keberkesanan pembelajaran dalam talian	16
2.6 Kemudahan teknologi dan keberkesanan pembelajaran dalam talian	17
3. Metodologi Kajian	
3.0 Pengenalan	19
3.1 Reka bentuk kajian	19
3.2 Populasi dan sampel	19
3.2.1 Populasi	19
3.2.2 Sampel	20

3.3	Instrumentasi Kajian	21
3.4	Kajian Rintis	22
3.5	Pengumpulan data	22
3.6	Analisis data	22
3.7	Kesimpulan	23
4.	Dapatan Kajian dan Perbincangan	
4.0	Pengenalan	24
4.1	Maklumat latar belakang responden	24
4.2	Tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian	25
4.3	Tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian secara keseluruhan	28
4.4	Motivasi pelajar terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	28
4.5	Sikap pelajar terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	29
4.6	Kemudahan teknologi terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	31
4.7	Keputusan Ujian Hipotesis Kajian	32
4.8	Kesimpulan	33
5.	Rumusan, Kesimpulan dan Cadangan	
5.0	Pengenalan	34
5.1	Rumusan kajian	34
5.2	Kesimpulan kajian	35
5.3	Cadangan kajian	35
5.3.1	Cadangan kepada organisasi	35
5.3.2	Cadangan kepada Pengkaji akan datang	36
5.4	Penutup	37
6.	Rujukan	38-41
7.	Lampiran A	42-46

SENARAI GAMBARAJAH

Rajah 1.1 Kerangka konseptual	4
Rajah 1.2 Komponen dalam model pembelajaran Mayer	9
Rajah 1.3 Model proses pembelajaran yang diperbaiki	10

SENARAI JADUAL

Jadual 3.1	
Jadual indeks Pekali Pearson 'r' dan hubungannya menurut Davis (1971)	23
Jadual 4.1	24
Maklumat latar belakang responden	
Jadual 4.2	26
Skor peratusan tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian	
Jadual 4.3	28
Taburan responden mengikut tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian	
Jadual 4.4	29
Skor peratusan motivasi pelajar terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	
Jadual 4.5	30
Skor peratusan sikap pelajar terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	
Jadual 4.6	31
Skor peratusan kemudahan teknologi terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian	
Jadual 4.7	32
Keputusan Ujian Korelasi Pearson di antara Pembolehubah Tidak Bersandar dengan Pembolehubah Bersandar	

ABSTRAK

PERSEPSI PELAJAR MENGENAI KEBERKESANAN PEMBELAJARAN DALAM TALIAN DI UNIMAS

Azizah binti Ripin

Secara umumnya, objektif utama kajian ini ialah untuk mengenalpasti persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian di Unimas serta mengenalpasti perkaitannya dengan motivasi, sikap dan kemudahan teknologi. Aspek keberkesanan pembelajaran dalam talian diukur dari segi prestasi akademik dan kepuasan pelajar serta kemudahan teknologi. Data yang dikumpul daripada 70 orang pelajar daripada empat buah fakulti yang terdapat di Unimas iaitu FSKPM, FSKTM, FSTS dan FK yang dipilih secara rawak telah dianalisis dengan menggunakan SPSS for Windows 11.0 melalui ujian Korelasi Pearson. Hasil kajian menunjukkan bahawa tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian adalah sederhana tinggi iaitu 57.1 % (40) responden memperolehi nilai skor di antara 44 hingga 68. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan antara motivasi ($r = 0.368$, $p = 0.002$), sikap ($r = 0.606$, $p = 0.000$) dan kemudahan teknologi ($r = 0.573$, $p = 0.000$) dengan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian. Ini bermakna semakin tinggi dan positif motivasi serta sikap pelajar terhadap pembelajaran dalam talian, maka semakin tinggilah tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian tersebut. Begitu juga dengan kemudahan teknologi, semakin baik dan cekap kemudahan teknologi yang disediakan kepada pelajar dalam menyokong pembelajaran dalam talian, maka semakin tinggilah tahap keberkesanan kaedah tersebut. Oleh itu, dalam membangunkan kaedah pembelajaran dalam talian ketiga-tiga aspek seperti motivasi, sikap dan kemudahan teknologi hendaklah dititik beratkan supaya keberkesanan kaedah tersebut dapat dicapai.

ABSTRACT

STUDENTS PERCEPTION TOWARDS THE EFFECTIVENESS OF ONLINE LEARNING IN UNIMAS

Azizah binti Ripin

Generally, the main objective of this research is to identify the students' perception towards effectiveness of online learning in Unimas and its relationship with motivation, attitude and technology facilities. The effectiveness of online learning aspect is measured through the academic achievement, satisfaction and enough information. The data is collected from 70 respondents and is analyzed using SPSS for Windows 11.0, using the Pearson Correlation method. The finding showed that the level of the effectiveness in online learning was moderately high: 57.1 % (40) respondents with scores between 44 and 68. The findings of this research also showed that there is a significant relationship between motivation ('r' = 0.368, $p = 0.002$), attitude ('r' = 0.606, $p = 0.000$) and technology facilities ('r' = 0.573, $p = 0.000$) with the effectiveness of online learning. It is proved that, if motivation and students' attitude towards online learning is increased and become more positive, the effectiveness of online learning will be increased. Furthermore, if the technological facilities supporting online learning provided to students are upgraded, thus making it more effective, the effectiveness level of the learning method will also increase. In conclusion, in development of online learning method aspects such as motivation, attitude and technology facilities should be stressed in achieving effectiveness of online learning.

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan

Pembelajaran secara talian adalah merupakan pendekatan yang agak moden dalam dunia pendidikan pada masa kini. Pada kurun ke-20 ini boleh dikatakan rata-rata institusi pengajian tinggi menggunakan pendekatan ini bagi memastikan proses pembelajaran berjalan dengan lancar dan maklumat yang diperolehi oleh pelajar adalah lebih berkualiti berbanding dengan kaedah yang sebelumnya. Ini dapat dibuktikan di mana pada masa sekarang kolej atau universiti sedang mencari cara untuk mengintegrasikan teknologi ke dalam proses pengajaran dan pembelajaran (Hitch & MacBrayne, 2003). Integrasiti teknologi bukan sahaja dikaitkan dengan sektor perindustrian dan perniagaan malah pada masa sekarang teknologi juga dikaitkan dengan sektor pendidikan. Oleh itu, bidang pendidikan juga tidak harus ketinggalan dalam arus teknologi yang sedang membangun supaya negara dapat menghasilkan ramai pelajar yang mempunyai pengetahuan yang tinggi dalam bidang teknologi.

Multimedia merupakan salah satu elemen yang wujud dalam kaedah pembelajaran dalam talian. Menurut Montgomery, (1995) multimedia boleh digunakan untuk menentukan cara pembelajaran yang lebih efektif berbanding dengan kaedah pengajaran secara tradisional. Dengan ini dapatlah dikatakan bahawa multimedia adalah penting dalam menyokong kaedah pembelajaran dalam talian di samping penggunaan teknologi canggih yang diperkenalkan. Dengan adanya teknologi komputer di dalam pembelajaran maka ianya akan memudahkan lagi pelajar untuk mendapatkan maklumat yang berkaitan dengan pembelajaran.

Di dalam mengkaji teknik pembelajaran dalam talian ini, contoh yang boleh diambil panduan ialah kaedah yang digunakan oleh kebanyakan universiti yang terdapat di Amerika Syarikat di mana penawaran kursus dalam talian adalah bertujuan untuk memenuhi permintaan pelajar. Pendidikan yang berbentuk jarak jauh ini meliputi pelajar secara meluas, selain daripada dapat menetapkan keperluan pelajar dengan baik serta dapat menjimatkan wang dan yang paling penting ialah menggunakan prinsip pembelajaran pendidikan dewasa yang moden (Fitzpatrick dalam Tucker, 2001). Pembelajaran dalam talian telah menawarkan pelbagai bentuk kemudahan kepada para penggunanya supaya ianya dapat menghasilkan satu bentuk pembelajaran yang lebih bermakna daripada kaedah yang sebelumnya. Dengan ini dapat dikatakan bahawa pelbagai teknik telah digunakan bagi memastikan sesuatu ilmu itu dapat disampaikan kepada mereka yang memerlukannya, selain daripada itu pembelajaran melalui talian ini juga meliputi jumlah pelajar yang agak besar yang mana mustahil bagi kaedah pembelajaran secara tradisional untuk melakukannya.

Di samping teknik pembelajaran dalam talian yang diamalkan di kebanyakan universiti yang terdapat di Amerika Syarikat, menurut Jung, (2001) terdapat lebih daripada seratus institusi pendidikan tinggi biasa memperkenalkan kaedah pembelajaran dalam talian kepada para pelajar terutamanya di dalam kurikulum yang ditawarkan. Daripada laporan ini jelas

menunjukkan bahawa pembelajaran dalam talian telah mendapat banyak tumpuan daripada kebanyakan institusi pendidikan tinggi yang ada. Contoh universiti yang menawarkan kaedah pembelajaran tersebut ialah seperti Universiti Korea dan juga universiti-universiti lain yang terdapat di Korea.

Di samping itu, permintaan terhadap pembelajaran dalam talian ini juga meningkat kerana wujudnya penekanan terhadap amalan pembelajaran seumur hidup, di mana pencapaian yang berterusan terhadap pendidikan adalah penting sebagai langkah untuk menghadapi perubahan (Morrison & Oblinger, 2002). Pembelajaran tidak hanya dikaitkan dengan golongan remaja sahaja, ini kerana telah wujud satu istilah pembelajaran seumur hidup di kalangan masyarakat pada masa sekarang iaitu meliputi keseluruhan masyarakat daripada pelbagai peringkat umur.

Selain daripada itu, pembelajaran dalam talian ini juga telah banyak dikaitkan dengan isu masa yang mana telah wujud persoalan yang mengatakan bahawa adakah pelajar dalam kursus secara dalam talian mempelajari sesuatu dengan lebih banyak atau sama dengan pelajar bagi kursus secara tradisional (Cooper, 2001). Persoalan yang wujud ini adalah bergantung kepada diri pelajar itu sendiri samada mereka lebih berminat kepada pembelajaran secara dalam talian ataupun kaedah yang lebih tradisional, ini kerana seseorang itu akan dapat melakukan sesuatu yang terbaik sekiranya mereka mempunyai minat terhadap perkara tersebut.

1.1 Latar Belakang Kajian

Kajian terhadap keberkesanan pembelajaran dalam talian adalah merupakan satu kajian yang tidak asing lagi bagi kebanyakan pengkaji yang terdahulu antaranya ialah McCraw & O'Malley, (1999) mereka mengatakan bahawa pada abad ke- 20 ini telah banyak penggunaan teknologi diperkenalkan terutamanya dalam bidang pendidikan. Penggunaan teknologi baru di dalam pendidikan telah mengubah cara sesuatu ilmu pengetahuan itu disampaikan kepada para pelajar iaitu dari syarahan kepada penggunaan sistem komputer. Oleh yang demikian boleh dikatakan bahawa pendidikan yang menggunakan sistem komputer adalah merupakan satu cara baru yang diperkenalkan kepada pelajar di kebanyakan universiti. Tetapi kaedah ini tidak akan menggantikan secara keseluruhan teknik pembelajaran yang diajar dengan kaedah tradisional. Ini kerana pelajar masih memerlukan cara yang tradisional untuk memudahkan lagi mereka memahami apa yang dipelajari.

Di samping itu juga kebanyakan institusi pendidikan menganggap bahawa pembelajaran dalam talian ini adalah merupakan satu langkah yang logik untuk terus ke hadapan dan merupakan salah satu cara sistem pengantar pendidikan. Sistem ini akan dicadangkan sebagai pendidikan pedagogi pada masa hadapan, di mana terdapat ungkapan yang mengatakan tentang pembelajaran dalam talian iaitu "*tidak ditetapkan masa untuk pelajar datang ke kelas dan tidak wujud satu lokasi pembelajaran yang tetap pada masa akan datang*" (Blustain, Goldstein dan Lozier 1999 dan Ducker 1997). Daripada ungkapan ini jelas menunjukkan bahawa pembelajaran dalam talian yang kebanyakannya diperkenalkan tidak mempunyai masa yang khusus serta tempat belajar yang spesifik bagi pelajar mempelajarinya sepertimana yang terdapat di dalam pembelajaran secara tradisional Oleh itu pembelajaran dalam talian dikatakan sebagai salah satu langkah yang bijak untuk satu jangka masa yang panjang bagi menghadapi arus teknologi yang semakin berkembang.

Kebanyakan pendapat pada keseluruhannya mengatakan bahawa pembelajaran dalam talian ini banyak membawa kebaikan kepada pelajar dan juga institusi itu sendiri, tetapi berlainan pula dengan sesetengah pengkaji yang mana mereka mengatakan bahawa pembelajaran melalui penggunaan teknologi komputer yang diperkenalkan oleh kebanyakan institusi pengajian adalah sukar untuk diterima bagi sesetengah pelajar (Laurillard, 1993). Di

sini mereka perlu membina teknik pembelajaran yang baru bagi menghadapi teknologi tersebut. Kebanyakan masalah ini wujud di kalangan pelajar-pelajar yang berasal dari luar bandar, kerana mereka jarang dan tidak selalu terdedah dengan teknologi tersebut. Kesan daripada masalah ini mereka terpaksa mengambil masa yang lama untuk belajar menguasai teknologi tersebut.

Selain daripada sukar untuk diterima oleh sesetengah pelajar, kajian lepas juga mengatakan bahawa kaedah pembelajaran dalam talian ini juga boleh mengundang kepada peningkatan dalam penipuan dan juga plagiarism dikalangan pelajar dalam menghasilkan tugas yang diberikan oleh pensyarah (Carnevale, 1999). Kejadian ini berlaku mungkin disebabkan oleh kemahiran teknologi yang dimiliki oleh sesetengah pelajar, ini kerana mereka mengetahui bahawa mereka boleh memperoleh maklumat untuk menyiapkan tugas mereka melalui teknologi komputer yang disediakan terutamanya teknologi komputer yang mempunyai kemudahan internet. Oleh itu dapatlah disimpulkan bahawa setiap apa yang dilakukan mesti ada kesan positif dan negatifnya.

1.2 Kenyataan Masalah

Menurut temubual yang dibuat terhadap para pelajar, didapati bahawa wujudnya masalah "server" yang lambat menyebabkan proses pengambilan nota dan maklumat memakan masa yang agak lama. Manakala masalah lain yang wujud ialah teknologi komputer yang kadang-kadang tidak mencukupi untuk semua pelajar.

Oleh yang demikian, kajian ini dilakukan adalah bertujuan untuk mengenalpasti persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian yang merangkumi aspek seperti prestasi serta kepuasan pelajar dan maklumat yang lengkap yang diperolehi oleh pelajar.

1.3 Objektif Kajian

Objektif kajian tentang persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian ini dibahagikan kepada dua kategori iaitu objektif umum dan objektif khusus.

1.3.1 Objektif Umum:

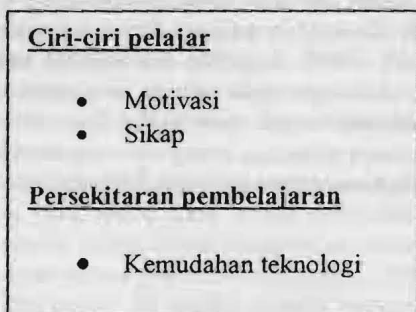
- Untuk mengenalpasti persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian di Unimas.

1.3.2 Objektif Khusus

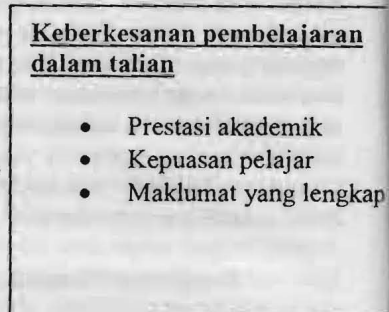
- Menenalpasti tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian
- Menenalpasti perkaitan di antara motivasi dengan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian
- Menenalpasti perkaitan di antara sikap dengan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian.
- Menenalpasti perkaitan di antara kemudahan teknologi dengan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian.

1.4 Kerangka Konseptual

Pembolehubah tak bersandar

Pembolehubah bersandar

Rajah 1.1 : Kerangka Konseptual bagi persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian.

1.5 Hipotesis Kajian

Merujuk kepada objektif kajian yang dilakukan, hipotesis kajian adalah seperti berikut:

Ho1: Tiada perkaitan yang signifikan di antara motivasi dan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian.

Ho2: Tiada perkaitan yang signifikan di antara sikap dan persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian.

Ho3: Tiada perkaitan yang signifikan di antara kemudahan teknologi dan persepsi pelajar mengenai pembelajaran dalam talian.

1.6 Kepentingan Kajian

Kajian ini mempunyai kepentingannya yang tersendiri terutamanya kepada pihak pengurusan Unimas dan juga pihak fakulti itu sendiri. Bagi pihak pengurusan Unimas, antara kepentingan utama kajian ini ialah untuk membolehkan mereka mengenalpasti keberkesanan pembelajaran dalam talian supaya tindakan susulan dapat dilakukan dengan segera. Selain daripada itu ianya juga bagi membolehkan pihak pengurusan membuat perancangan samada pembelajaran dalam talian ini sesuai untuk ditawarkan dengan lebih banyak lagi pada masa hadapan ataupun sebaliknya yang mana ianya bergantung kepada tahap keberkesanan kaedah tersebut.

Dengan adanya kajian ini maka pihak pengurusan akan dapat membuat perancangan dari segi memberi latihan kepada pensyarah tentang penggunaan komputer dengan lebih mendalam kerana ianya akan memudahkan lagi proses pembelajaran yang akan ditunjukkan kepada para pelajar. Di sini analisis keperluan latihan boleh dijalankan bagi mengenalpasti mana-mana pensyarah yang memerlukan latihan tersebut. Selain daripada itu kajian ini juga akan membolehkan pihak universiti dan pihak fakulti membuat persediaan dalam penyediaan

infrastruktur yang mana salah satu kemudahan yang membolehkan proses pembelajaran dalam talian berjalan dengan lancar. Infrastruktur di sini bermaksud teknologi komputer, perisian dan perkakasan serta tempat belajar yang selesa yang akan diberikan kepada para pelajar.

Kepentingan kajian ini tidak hanya dapat membantu universiti secara amnya malah ianya juga dapat memudahkan lagi pihak fakulti untuk membuat ramalan ataupun pengurusan berkenaan dengan kursus yang akan ditawarkan kepada para pelajar pada masa hadapan dengan melihat apakah perkara yang membawa kepada keberkesanan pembelajaran dalam talian dan adakah keberkesanan pembelajaran talian juga bergantung kepada pengurusan fakulti yang cekap.

1.7 Definisi Istilah

Konseptual:

Motivasi

Mengikut Chaplin (1985), motivasi bermakna angkubah-angkubah yang digunakan untuk menerangkan tentang faktor-faktor dalaman organisma yang membangkitkan dan mengarah tingkahlaku ke arah sesuatu matlamat.

Operasional:

Motivasi

Motivasi dalam kajian ini akan dilihat dari segi kesedaran, keinginan dan kesungguhan pelajar terhadap pembelajaran dalam talian.

Konseptual:

Sikap

Sikap ialah perwakilan kepada perasaan seseorang samada ianya menguntungkan ataupun tidak terhadap sesetengah objek (Fishbein & Ajzen, 1975 dalam Desimone & Harris, 1998)

Operasional

Sikap

Sikap di dalam kajian ini akan dilihat dari segi emosi dan tingkah laku yang ditunjukkan oleh pelajar terhadap pembelajaran dalam talian.

Konseptual:

Kemudahan teknologi

Teknologi biasanya merujuk kepada pengkomputeran dan juga telekomunikasi internet yang diaplikasikan dalam bentuk program, pemprosesan perkataan, permainan, simulasi dan pendidikan jarak jauh (Pea, 2000).

Operasional:

Kemudahan teknologi

Dalam kajian ini kemudahan teknologi akan dilihat dari segi keadaan “software” dan “hardware” yang digunakan dan pengurusan oleh pihak fakulti terhadap teknologi tersebut.

Konseptual

Prestasi akademik

Prestasi didefinisikan sebagai sejauh manakah ahli-ahli dalam sesebuah organisasi menyumbang kepada pencapaian objektif organisasi tersebut (John, 1992). Prestasi akademik boleh dikatakan sebagai hasil daripada pembelajaran yang dilalui oleh seseorang pelajar di dalam institusi di mana mereka berada.

Operasional

Prestasi akademik

Dalam kajian ini prestasi akademik akan dilihat dari segi gred yang diperolehi oleh pelajar dalam kursus yang menggunakan talian dengan kursus yang hanya menggunakan kaedah tradisional serta faktor-faktor lain seperti maklumat yang lebih awal dan lengkap serta kemahiran komputer yang sedia ada dalam diri seseorang pelajar.

Konseptual

Kepuasan pelajar

Kepuasan pelajar adalah persepsi pelajar berhubung dengan pengalaman kolej dan nilai yang dilihat terhadap pendidikan yang diterima semasa mereka berada di institusi pendidikan (Astin, 1993).

Operasional

Kepuasan pelajar

Dalam kajian ini kepuasan pelajar akan dilihat dari segi maklumat yang lengkap serta mudah untuk diperolehi, kemudahan teknologi yang baik, pengurusan yang cekap oleh fakulti dan sokongan daripada pensyarah.

Konseptual

Maklumat yang lengkap

Maklumat ialah data yang telah diproses dan seterusnya disusun-aturnya sebegitu rupa yang boleh membawa makna dan berguna kepada pengguna (Juriah Long, 1998).

Maklumat yang lengkap

Maklumat yang lengkap di dalam kajian ini akan dilihat dari segi jumlah nota yang diperolehi dan perkara-perkara yang berkaitan dengan kursus tersebut seperti tarikh peperiksaan dan perubahan jadual serta tempat kuliah.

1.8 Limitasi Kajian

Dalam mengkaji persepsi pelajar mengenai keberkesanan pembelajaran dalam talian ini tidak semua fakulti yang terdapat di dalam Unimas akan dikaji, di mana ianya hanya dilakukan ke atas Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia (FSKPM), Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat (FSKTM), Fakulti Kejuruteraan (FK) dan Fakulti Sains dan Teknologi Sumber (FSTS)

Pembolehubah tidak bersandar pula hanya menyentuh tentang motivasi, sikap dan kemudahan teknologi yang dikatakan paling banyak mempengaruhi tahap keberkesanan pembelajaran dalam talian.

Di samping itu juga, terdapat beberapa faktor-faktor lain yang tidak dikaji dalam kajian yang berkaitan dengan keberkesanan pembelajaran dalam talian antaranya ialah seperti kemahiran komputer yang dimiliki oleh seseorang pelajar, faktor jantina, fakulti dan umur pelajar tersebut.

BAB 2 SOROTAN KAJIAN LEPAS

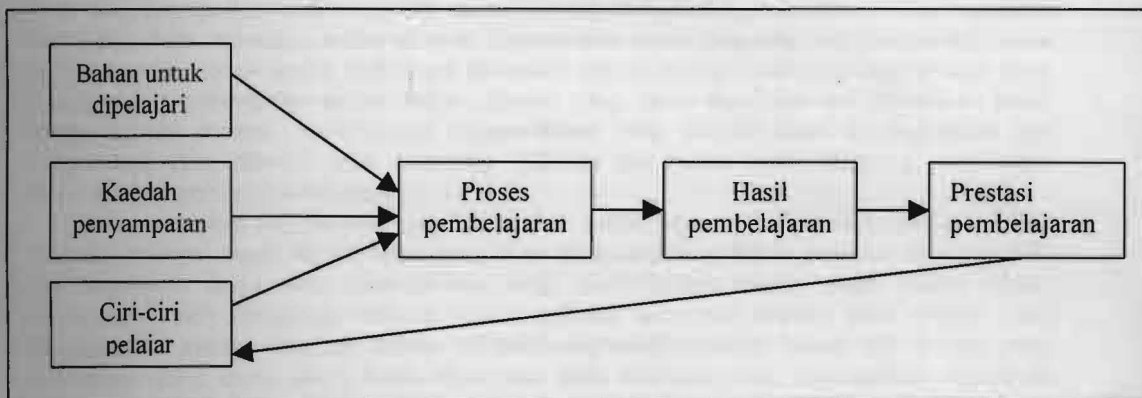
2.0 Pengenalan

Sorotan kajian lepas ini akan membincangkan tentang istilah pembelajaran, perbezaan di antara pembelajaran dalam talian dan pembelajaran secara tradisional serta keberkesanan pembelajaran dalam talian serta model proses yang diperkenalkan oleh Mayer. Di samping itu, bab ini juga akan membincangkan tentang motivasi, sikap dan kemudahan teknologi terhadap pembelajaran dalam talian.

2.1 Pembelajaran

Pembelajaran dapat dibahagikan kepada tiga dasar pada asasnya iaitu, mesti ada sesuatu perubahan di dalam tingkah laku manakala yang keduanya ialah perubahan ini hendaklah agak stabil dan kekal dan yang terakhir perubahan ini mestilah dihasilkan melalui pengalaman atau latihan (Stallings, 1973 & Hall, 1976, dalam Amir Awang, 1993). Daripada kenyataan ini dapatlah disimpulkan bahawa pembelajaran dikatakan telah berlaku sekiranya wujud perubahan di dalam tingkah laku seseorang individu samada ianya menghasilkan tingkah laku yang baik ataupun sebaliknya. Di sini jelas menunjukkan bahawa, pembelajaran samada dalam talian ataupun tradisional dikatakan berlaku apabila seseorang individu itu memperolehi kemahiran teknologi serta prestasi yang baik hasil daripada pembelajaran yang mereka amalkan.

Dengan ini telah wujud satu model yang diperkenalkan oleh Mayer. Model ini dikenalpasti sebagai model proses pembelajaran. Di sini Mayer telah menyediakan satu teori rangka kerja asas yang mana ianya digunakan dalam proses pembelajaran

Rajah 1.2 Komponen dalam model pembelajaran Mayer

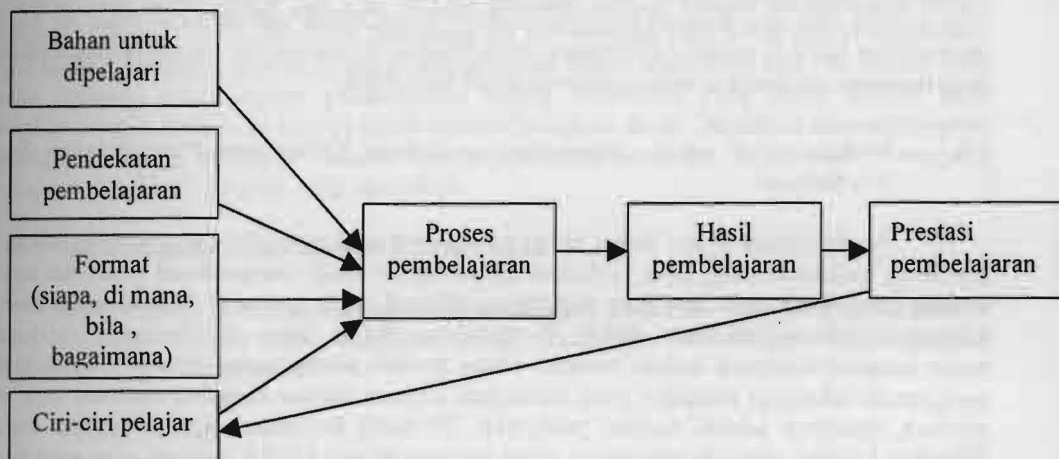
Sumber: Paker, D & Gemino, A. (2001). Inside online learning: Comparing Conceptual and Technique learning Performance in place-based and ALN Format. Journal of Asynchronous Learning Network, p. 4

Tujuan utama model Mayer direka bentuk ialah untuk menghuraikan proses pembelajaran di dalam satu situasi yang khusus. Model ini dipercayai boleh memberikan manfaat yang besar bagi kursus yang direka bentuk serta penyampaian. Terdapat enam item yang diperkenalkan di dalam model Mayer antaranya ialah bahan untuk dipelajari, kaedah penyampaian, ciri-ciri pelajar, proses pembelajaran, hasil pembelajaran dan prestasi pembelajaran.

Bahan untuk dipelajari adalah merupakan isi kepada sesuatu kursus yang diambil. Pada asasnya isi ini dapat dibahagikan kepada dua keadaan iaitu bahan yang berbentuk konsep dan juga teknik aplikasi. Bahan yang berbentuk konsep ini menfokuskan kepada pembelajaran secara tradisional manakala bahan yang berbentuk teknik aplikasi pula menfokuskan kepada pembelajaran dalam talian yang diamalkan. Bahan-bahan ini kemudiannya akan disampaikan melalui kaedah yang tertentu kepada pelajar untuk tujuan pembelajaran, di sini ia menunjukkan bahawa bahan untuk dipelajari boleh wujud dalam pelbagai bentuk samada berbentuk aplikasi dalam komputer bagi pembelajaran dalam talian ataupun berbentuk terus dari pensyarah kepada pelajar melalui kaedah tradisional.

Ciri-ciri pelajar di sini termasuklah kedudukan seseorang pelajar seperti kebolehan, kemahiran dan motivasi. Ciri-ciri ini akan mempengaruhi proses pembelajaran dan pada kebiasaannya prestasi pembelajaran diukur melalui ujian prestasi. Bagi pembelajaran dalam talian ciri-ciri pelajar boleh dikaitkan dengan sikap dan motivasi mereka ini kerana faktor-faktor tersebut secara tidak langsung boleh mempengaruhi keberkesanan pembelajaran dalam talian yang diamalkan.

Pengetahuan yang utama mungkin diperolehi daripada pengajaran luar atau berdasarkan buku teks. Daripada kenyataan ini boleh dikatakan bahawa keberkesanan pembelajaran dalam talian bukan sahaja bergantung kepada maklumat yang diperolehi secara langsung daripada laman web kursus malah ianya juga boleh diperolehi daripada rujukan-rujukan lain seperti buku teks dan sumber-sumber lain yang berkaitan. Proses ini dikenali sebagai dapatan atau hasil pembelajaran

Sumber: Parker, D & Gemino, A. (2001). Inside online learning: Comparing Conceptual and Technique learning Performance in place-based and ALN Format. Journal of Asynchronous Learning Network, p. 5

Rajah 1.3 Model proses pembelajaran yang diperbaiki.

Berdasarkan rajah 1.3 di atas, Pendekatan pembelajaran adalah merupakan salah satu faktor yang penting, ini kerana kursus yang menggunakan kaedah penyampaian bahan serta format yang sama akan menghasilkan prestasi pembelajaran yang berbeza sekiranya pendekatan yang berlainan digunakan. Sebagai contoh pendekatan pembelajaran secara dalam talian ataupun tradisional.

Selain daripada itu, pendekatan pembelajaran yang diamalkan juga boleh memberi kesan kepada prestasi pembelajaran seseorang individu di samping bahan yang akan dipelajari dan format yang digunakan, ia adalah pembinaan yang penting dalam model pembelajaran (Parker & Gemino, 2001). Bahan yang akan dipelajari adalah bergantung kepada maklumat yang akan disampaikan oleh pensyarah dalam pendekatan pembelajaran dalam talian mahupun tradisional. Pada umumnya, bahan ini akan disampaikan secara langsung oleh pensyarah kepada pelajar melalui kursus secara tradisional manakala teknik aplikasi komputer bagi pelajar yang menggunakan pendekatan dalam talian. Bahan yang akan dipelajari ini dikatakan boleh mempengaruhi prestasi pembelajaran kerana bahan yang banyak akan meningkatkan lagi pengetahuan yang dimiliki oleh seseorang individu dan secara tidak langsung ianya akan meningkatkan prestasi pembelajaran.

Di samping itu, format yang digunakan untuk sesuatu bahan disampaikan dilihat daripada pelbagai aspek seperti siapa yang akan menyampaikan bahan tersebut, di mana, bila dan bagaimana ianya akan disampaikan. Bagi pembelajaran dalam talian, bahan adalah disampaikan oleh pensyarah melalui teknik aplikasi komputer kepada para pelajar yang menggunakan kaedah tersebut. Bahan ini boleh diperolehi melalui laman web kursus yang disediakan, yang mana ianya boleh diperolehi pada bila-bila yang dikehendaki. Manakala bagaimana ianya disampaikan adalah bergantung kepada pendekatan pembelajaran yang

digunakan. Bagi pembelajaran dalam talian, bahan adalah disampaikan dalam bentuk visual iaitu melalui teks atau diagram yang dipamerkan dalam laman web tersebut. Oleh itu dapatlah disimpulkan bahawa sesuatu pendekatan pembelajaran itu samada secara talian atau tradisional akan berkesan sekiranya ia menggunakan kaedah yang betul.

2.2 Perbezaan di antara Pembelajaran Dalam Talian dan Pembelajaran Secara Tradisional

Pembelajaran secara dalam talian merupakan salah satu cara untuk meningkatkan lagi perolehan maklumat yang lebih berkualiti dalam tujuan untuk memperbaiki maklumat tersebut kepada yang lebih baik dan juga digunakan sebagai salah satu alat “antara muka manusia komputer” (Elsayed-Elkhouly, 1995). Pembelajaran dalam talian ini dikenali sebagai antara muka manusia komputer kerana medium utama kaedah pembelajaran tersebut adalah melalui penggunaan teknologi komputer yang disediakan berbeza dengan kaedah tradisional yang mana medium utamanya adalah melalui pensyarah. Daripada kenyataan yang diberikan dapatlah dikatakan bahawa pembelajaran dalam talian merupakan satu kaedah pembelajaran yang baru di mana ianya menawarkan pelbagai kemudahan kepada setiap pengguna seperti perolehan maklumat yang lebih berkualiti berbanding dengan kaedah tradisional.

Di samping pembelajaran dalam talian, kaedah yang paling lama diamalkan di dalam institusi pendidikan tinggi ialah kaedah pembelajaran secara tradisional. Pembelajaran secara tradisional adalah merupakan kaedah yang lebih kepada penggunaan tenaga pengajar samada guru mahupun pensyarah. Bagi kaedah pembelajaran secara tradisional peranan guru adalah sebagai penyampai maklumat kepada pelajar (Relan & Gillani, 1997). Setiap kaedah mempunyai caranya yang tersendiri. Oleh itu terdapat banyak perbezaan yang wujud di antara kaedah pembelajaran dalam talian dengan kaedah pembelajaran secara tradisional.

Perbezaan yang dapat dilihat ialah, pembelajaran secara tradisional lebih menfokuskan kepada pengajar yang mana kebanyakan maklumat adalah datang daripada pengajar dan disampaikan kepada pelajar. Berlainan pula dengan pembelajaran dalam talian yang mana ianya lebih menfokuskan kepada pelajar di mana maklumat adalah daripada pelajar kepada pengajar.

Selain daripada itu, pembelajaran dalam talian ini juga membolehkan pelajar membina sendiri pembelajaran mereka serta lebih bertanggungjawab terhadap pembelajaran yang mereka amalkan. Tenaga pengajar di dalam kaedah pembelajaran dalam talian memperuntukkan lebih banyak masa untuk menyediakan sumber atau bahan supaya dapat disampaikan kepada pelajar (DeSantis, 1999).

Di samping itu, pembelajaran dalam talian juga merupakan salah satu alat yang menyumbang kepada kos efektif. Tujuan utama kaedah ini adalah supaya ianya dapat diperluaskan lagi kepada pendidikan di sekolah bagi memenuhi keperluan pelajar pada masa akan datang selaras dengan perkembangan teknologi pada masa kini (Collins, 2003).

Selain itu, kaedah penyampaian bahan oleh pensyarah kepada pelajar dalam pembelajaran dalam talian adalah melalui kaedah penggunaan komputer menerusi laman web kursus yang disediakan (Parker & Gemino, 2001). Kaedah ini berlainan dengan kursus secara tradisional di mana, penyampaian bahan oleh pensyarah kepada pelajar adalah dilakukan secara langsung melalui syarahan yang disampaikan.

Kebanyakan bahan yang diperolehi melalui pembelajaran dalam talian adalah berbentuk visual teks ataupun diagram yang mana ianya akan memudahkan lagi pelajar memahami setiap bahan yang hendak disampaikan, ini berbeza dengan pembelajaran secara tradisional yang mana bahan yang disampaikan adalah berbentuk visual dan juga lisan oleh pensyarah.

Di samping itu, pembelajaran dalam talian ini juga boleh menyediakan persekitaran pendidikan yang lebih efektif dan juga sebagai alternatif kepada kaedah pembelajaran secara tradisional (Cooper, 2001). Daripada kenyataan ini persekitaran yang lebih efektif bermaksud pelajar boleh melakukan aktiviti di dalam pembelajaran dalam talian pada bila-bila masa yang mereka inginkan tidak seperti pembelajaran secara tradisional yang mana pelajar telah ditetapkan dengan masa yang khusus untuk sesuatu kursus itu diajar. Manakala alternatif kepada pembelajaran secara tradisional adalah kerana pembelajaran dalam talian tidak mengganti sepenuhnya kaedah tradisional yang diamalkan.

2.3 Keberkesanan Pembelajaran Dalam Talian

Keberkesanan pembelajaran dalam talian ini akan dilihat dari segi prestasi akademik pelajar, kepuasan pelajar dan maklumat yang diperolehi oleh pelajar dalam kaedah pembelajaran secara dalam talian.

2.3.1 Prestasi Pelajar

Prestasi pelajar dikatakan mempunyai banyak definisi di antaranya ialah penyiapan tugas dengan baik, penghasilan tugas, keputusan, pertambahan pengetahuan dan pembinaan kemahiran yang mana faktor ini akan dinilai dalam prestasi pelajar, keseluruhan faktor ini adalah bergantung kepada isi kursus dan keadaan semulajadi seseorang pelajar (Piccinno, 2002). Daripada kenyataan ini dapatlah dikatakan bahawa prestasi pelajar akan dilihat dari pelbagai sudut sepertimana yang telah dinyatakan oleh pengkaji tersebut yang mana prestasi pelajar tidak hanya dilihat dari sudut keputusan yang mereka perolehi semata-mata.

Di samping itu, prestasi pelajar juga dikatakan sebagai pembolehubah yang dipengaruhi oleh tabiat belajar seseorang pelajar, pengetahuan yang mereka miliki, kemahiran komunikasi, masa yang diperuntukkan untuk belajar dan keberkesanan pengajaran yang disampaikan oleh pensyarah. Daripada kenyataan ini dapatlah disimpulkan bahawa prestasi akademik seseorang pelajar adalah bergantung kepada diri mereka sendiri di samping cara pengajaran yang disampaikan oleh pensyarah. Sebagai contoh tabiat belajar yang mana telah diketahui bahawa tabiat belajar yang rajin akan membawa kepada peningkatan prestasi akademik dan sebaliknya akan berlaku sekiranya tabiat belajar yang buruk wujud di dalam diri seseorang pelajar.

Menurut kenyataan ini juga, prestasi pelajar adalah bergantung kepada masa yang diperuntukkan untuk seseorang itu belajar. Ini kerana jumlah masa yang banyak digunakan untuk tujuan pembelajaran akan menghasilkan prestasi pembelajaran yang baik sekiranya masa tersebut digunakan dengan sebaik yang mungkin. Sesuatu pendekatan pembelajaran dikatakan berkesan apabila teknik yang digunakan oleh pensyarah dalam proses pengajaran adalah betul.

Selain daripada itu, bagi memastikan pembelajaran secara dalam talian ini lebih berkesan maka proses pembelajaran tersebut hendaklah dikawal selia dengan baik. Bagi Khan, (1997) seseorang pelajar yang berjaya mestilah aktif di dalam pembelajaran secara dalam talian yang mereka amalkan, di mana ianya diharapkan agar pelajar tersebut dapat bekerjasama di antara satu sama lain bagi meningkatkan lagi kefahaman mereka terhadap kursus yang diambil. Dengan ini dapatlah dikatakan bahawa, tidak hanya kaedah pembelajaran secara tradisional sahaja yang memerlukan kerjasama di antara pelajar malah pembelajaran secara dalam talian juga memerlukan kerjasama di antara pelajar bagi memastikan kaedah tersebut berjaya terutamanya dalam mendapatkan maklumat atau bahan yang berkaitan dengan kursus supaya pencapaian pelajar dapat ditingkatkan.

Berkenaan dengan keberkesanan pembelajaran secara dalam talian, menurut Tobin, (1998) beliau mengatakan bahawa kursus dalam talian merupakan salah satu aktiviti yang memberi kebebasan kepada pelajar, di mana setiap pelajar boleh melakukan aktiviti yang berkaitan dengan pembelajaran mengikut masa yang dikehendaki dan ianya juga membenarkan pelajar untuk membuat keputusan tentang bagaimana untuk mencapai kurikulum tersebut.

Oleh itu dapatlah dikatakan bahawa pembelajaran dalam talian ini memerlukan kesedaran di dalam setiap diri pelajar bagi memastikan kaedah pembelajaran tersebut berkesan, ini kerana dengan adanya kesedaran terhadap pembelajaran dalam talian secara tidak langsung ianya akan meningkatkan akademik mereka kepada yang lebih baik.

Di samping itu, terdapat juga kajian yang mengatakan bahawa pembelajaran dalam talian telah menyumbang kepada peningkatan prestasi akademik berbanding dengan kursus yang ditawarkan melalui kaedah tradisional (Hiltz, 1994 & Jonassen, 1999). Kesimpulan yang dapat dibuat daripada kenyataan ini ialah penggunaan teknologi di dalam pendidikan telah menarik minat pelajar untuk mengaplikasikan teknologi tersebut ke dalam pembelajaran mereka.

Pembelajaran dalam talian ini telah banyak memberi kebaikan kepada pelajar antaranya ialah kemahiran terhadap teknologi maklumat, di mana terdapat pengkaji yang mengatakan bahawa pelajar di dalam pembelajaran secara dalam talian mempunyai kemahiran teknologi maklumat yang lebih baik berbanding dengan pelajar yang hanya mengikuti kursus secara tradisional (Thompson, 1995). Daripada kenyataan ini ianya jelas menunjukkan bahawa pembelajaran dalam talian bukan sahaja menyumbang kepada peningkatan prestasi akademik pelajar malah dapat meningkatkan lagi kemahiran teknologi di dalam diri seseorang pelajar.

Walau bagaimanapun, bagi menghasilkan pembelajaran dalam talian yang lebih efektif, pengajar hendaklah menfokuskan kepada hasil daripada pengajaran mereka dan bukan hanya kepada teknologi yang digunakan untuk penyampaian. Pendidik hendaklah menfokuskan kepada keperluan pelajar dan maklumat yang diperlukan (Willis, 2001). Oleh yang demikian peranan pensyarah adalah penting bagi memastikan teknik pengajaran yang digunakan adalah berkesan.

2.3.2 Kepuasan Pelajar

Selain daripada keberkesanan pembelajaran dalam talian yang membawa kepada peningkatan akademik pelajar, kepuasan pelajar juga adalah hasil daripada keberkesanan tersebut. Kepuasan pelajar merupakan persepsi pelajar berhubung dengan pengalaman dan nilai yang diperolehi oleh mereka terhadap pendidikan yang diterima semasa berada di institusi pendidikan (Astin, 1993). Daripada kenyataan ini dapatlah dikatakan bahawa kepuasan pelajar adalah bergantung kepada nilai atau pengalaman yang diperolehi hasil daripada pembelajaran mereka.

Bagi menghasilkan mutu pembelajaran dalam talian yang lebih baik dan berkesan maka terdapat pelbagai faktor yang harus diambil kira dalam mereka bentuk struktur tersebut antaranya ialah struktur kursus yang fleksibel, maklum balas yang cepat dan kandungan maklumat yang baik, ini kerana semua faktor-faktor tersebut akan mempengaruhi kepuasan pelajar (See Jung & Rha, 2000). Struktur kursus yang fleksibel memudahkan lagi pelajar untuk mencapainya pada bila-bila masa yang mereka inginkan di samping kandungan maklumat yang lengkap yang dapat diperolehi melalui kaedah pembelajaran yang diamalkan. Daripada kenyataan ini dapatlah dikatakan bahawa terdapat banyak faktor yang perlu dilihat bagi mereka bentuk sesuatu kaedah pembelajaran supaya ianya menjadi lebih efektif.

Di samping itu ada sesetengah pengkaji menyatakan bahawa kepuasan pelajar adalah penting kerana ia mempengaruhi tahap motivasi pelajar yang mana ianya adalah satu faktor psikologi yang penting dalam kejayaan pelajar (Chute, Thompson & Hancock, 1993 ; Donohue